

: Posamezne številke po 4 vinarje. :

„JUTRO“ izhaja vsak dan — tudi ob medeljah in praznikih — ob 3. uri zjutraj, a ob ponedeljkih ob 5. uri zjutraj. — Naročnina znaša: v Ljubljani v upravnistvu mesečno K 1.—, z dostavljanjem na dom K 1.20; s pošto celoletno K 18.—, polletno K 9.—, četrletno K 4.50, mesečno K 1.50. Za inozemstvo celoletno K 28.—.

JUTRO

Neodvisen političen dnevnik.

: Posamezne številke po 4 vinarje. :

Uredništvo in upravnistvo je v Františkanski ulici št. 8. Dopisil se pošilja uredništvu, naročnina upravnistvu. Ne-frankirana pisma se ne sprejemajo, rokopi si se ne vračajo. Za oglase se plača: peti vrsta 15 v, osmrtnice, poslana in zahvale vrsta 30 v. Pri večkratnem oglašnju popust. Za odgovor se priloži znamko

Ob važnem trenutku.

Slovensko vseučiliško vprašanje se je sicer za sedaj odstavilo z dnevnega reda ali gotovo se bo zopet vnovič reševalo. Zato hočemo opozoriti na nekatere napake, ki se delajo pri reševanju tega vprašanja. Na človeka, ki objektivno zasleduje takozvane akcije za slovensko vseučilišče, dela ta utis, da se bojujeja dve stranki, klerikalna in antiklerikalna, zato, čegava bo ta univerza, ali bo klerikalcev ali antiklerikalcev. In v tem je velik kos tragične komike v slovenski politiki. Pulimo se za univerzo, ko smo se komaj prav navadili na ime te stvari, o kateri nima pravega pojma velik del naše politične javnosti in menda še najmanj naši oficijalni politiki.

To je kardinalna napaka, v katero smo Slovenci zabredli. Univerza nikoli ne sme biti zavod kake stranke, na katerem bi se ugajala politična agitacija, vseučilišče po svojem pomenu, kateremu ima služiti, kaj takega nikoli ne more biti, kajti sicer preneha biti to, za kar je sploh vstvarjeno, namreč, da služi edino kulturno-znanstvenim potrebam naroda. Komur to zadostuje, ta se naj zanj ne ogreva, kajti drugega mu vseučilišče ne more dati in se od njega tudi ne sme zahtevati. Vsi oni Slovenci pa, ki hočejo, da bo vseučilišče res služilo kulturno-znanstvenim interesom slovenskega naroda, morajo se zadovoljiti z zahtevo, da bodi bodoča naša univerza svobodna vsakeršnih političnih vplivov od te ali one strani.

Kajti le pod tem pogojem ji je zajamčen njen strogo znanstven in objektivni značaj. Univerza mora biti vzvišena nad vsakim strankarstvom, mora biti pravo ognjišče znanstvenega raziskovanja, mora biti sveetišče resnice. Le ena sila mora prešinjati tak zavod, to je čista vest, čista ljubezen od resnice. Tem idealom mora tudi slovenska univerza služiti, da bo res ustrezala kulturnim potrebam slovenskega naroda. **Kakor hitro bo naša univerza strankarska institucija, bo usojena smrti in bo pokopana. Ako bo pa služila le iskanju resnice, bo vsak Slovenec stopil s spoštovanjem v njeno avlo. Pred resnico se bo vsak rad uklonil, ako ni npravno popačen. Resen opomin nam more biti ravno krakovska univerza.** Vsak Slovenec, kateremu je ležeče na tem, da se naš narod kulturno povzdigne, da dobi naše slovensko duševno življenje več vsebine, mora to priznati, pa naj bo katerekoli politične smeri, kajti bilo bi le v našem narodnem interesu, ako se slovenska univerza ohrani pred vsakeršnimi vplivi kot svobodna, prava znanstvena institucija.

Pod tem pogojem bi se morda tudi naše stranke dale zjediniti v boju za slovensko univerzo. Velik del slovenskega dijaštva torej protestira po pravici, da bi se slovensko vseučiliško vprašanje obravnavalo

kot kaka strankarska zadeva, kakršno lice ji dajejo klerikalne stolice v Krakovu. Ako imajo slovenski klerikalci res voljo popraviti napako, ki so jo storili s svojim protestom proti praškemu provizoriju, ki je v danih razmerah edino izvršljiv, tedaj naj na svoje stolice v Krakovu kar pozabijo. Kajti ni dvoma, da dva provizorija v tako oddaljenih mestih kakor je Praga in Krakov, je iz tehničnih razlogov nekaj nemogočnega, oziroma bodeta oba brez praktičnega pomena. Da bo slovenski docent mogel predavati, je treba slušateljev, brez teh ni kolegija. Da ga pa bodo dijaki poslušali, mora imeti to praktičen pomen za njegove izpite. Zdaj pa vzemimo, da je v Krakovu docent za rimsko pravo, v Pragi pa docent za avstrijsko državno pravo itd. Pravnik pa mora izbirati za vsak izpit gotove predmete in iz teh se mora pripravljati.

Vprašamo, kako naj bo v danih razmerah mogoče slovenskemu visokošolcu obenem poslušati koleg rimskega prava in koleg iz državnega prava, ki sta predmet prvega državnega izpita. Dalje si ni mogoče predstavljati, kako bo mogoče slovenskemu juristu položiti izpite, ako bodo docentje raztreseni po raznih univerzah. To so torej tehnične ovire, ki onemogočujejo provizorij na dveh univerzah. To bi morali naši parlamentarci upoštevati, saj so bili vsaj nekateri nekdanj pravniki.

Uvažujmo sedaj še to eventualnost, da ogromni del slovenskega dijaštva ne pojde v Krakov. To je danes toliko, kakor gotovo, in s tem je treba tudi računati, kajti sicer se lahko Slovenci s svojo akcijo neusmiljeno osmešimo. Sicer pa menim, da se morajo v tej zadevi mnenja in zahteve dijaštva primerno upoštevati, kajti edino dijaštva se tika, kje bo lažje in z večjim uspehom študiralo, kje bo lažje živelo. To so važna socialna vprašanja, s katerimi mora slovenski študent računati in trezen politik jih upoštevati. Glede teh vprašanj je dalo slovensko dijaštvo na podlagi lastnih izkušenj jasen odgovor, da slovenskega študenta Krakov prav nič ne mika, da mu ne nudi tega, kakor Praga, tako da je še tistih par študentov, ki so poskusili s študijami v Krakovu, prišlo končno v Prago študirati. In to so bili nota bene z večine klerikalni dijaki. Praga more se res vsakemu Slovincu omiliti, in kar je glavno: v Pragi more reven slovenski študent izhajati, kakor nikjer drugje tako. Fakt, da je danes v Pragi večina slovenskih visokošolcev, ki se počutijo, kakor doma, ki z najboljšimi uspehi študirajo — in to tudi klerikalni dijaki, katerih je vsako leto več.

Koliko pa imajo klerikalci sploh svojih ljudi, ki bi jih spravili na profesorske stolice? Ako jih pa kaj imajo, se bodo lahko dotični ravno tako lahko tudi na češki univerzi habilitirali. Zdi se nam, da so se klerikalni politiki dali od par nezrelih ljudi nahujskati k kampanji proti Pragi. Ali pre-

mišljeno to nikakor ni bilo, oglejmo si stvar, s kateregakoli že stališča. Vladi je bilo to dobro došlo, to danes vsi vemo.

Sicer smo mnenja, da teološka fakulta na univerzo ne spada, da ta fakulta cerkvenemu življenju med Slovenci ne bo toliko koristila, kakor si od nje nekateri obetajo, pač pa more ta fakulta cerkvi še kdaj dosti škoditi, kakor se je to že dostikrat zgodilo; pa če jo klerikalci hočejo imeti, naj jo imajo. Na tem se trezno računajoč človek ne more spodtikati.

Prepričani smo, da bo imela slovenska univerza ravno tudi teološko fakulto, kakor jo imajo vse druge univerze v Avstriji, pa naj se naše neklerikalno dijaštvo magari na glavo postavi. Ali drugo je vprašanje, če morajo biti te teološke katedre ravno na krakovski univerzi, in če morajo biti zato tudi nekatere juridične stolice tam. Menimo, da bi bile lahko teološke stolice ravnotako lahko tudi v Pragi. Tu opozarjamo na dejstvo, da se je takrat, ko se je šlo za rešitev slovenske spomenice, tudi češka teološka fakulta izrekla za to, da se na tej fakulteti ustanove slovenske stolice, ki bi brez dvoma v stvarnem oziru bolj vsevale, kakor v Krakovu. Ako pa jih hočejo klerikalci imeti na vsak način v Krakovu, naj jih imajo. Ali iz tega ne sledi, da morajo biti tam filozofske in juridične stolice, ki se ne dajo popolnoma ločiti, kakor bo pač vsakemu, ki vseučilišče od blizu pozna, znano.

Na krakovski univerzi so danes razmere sila zamotane, iz katerih noben ne ve pravega izhodišča. Profesorski zbor je razbit, dijaštvo je ločeno na dva tabora, ki sta si medseboj v najhujšem boju, tako, da vsak čas utegnejo biti ustavljena predavanja in univerza zaprta.

Zato pa vprašamo: Katera stranka na Slovenskem, pa naj bo še tako močna, se sme tako lahkomišljeno igrati s splošno narodnimi in dijaškimi interesi? Sicer pa bo učna uprava, kateri delajo razmere na krakovski univerzi silno mnogo skrbji, gotovo sama povedala našim klerikalcem, da na krakovski univerzi niso ugodna tla za slovenske stolice.

Priporočamo na obeh straneh več treznosti in preudarka, pa se bo kmalu pokazala prava pot — v Prago s teološkimi, filozofskimi in juridičnimi stolicami. Slovenski klerikalni delegaciji kličemo: imejte pamet! delajte na to, da bo naše vseučiliško vprašanje se bližalo svoji končni rešitvi, ne pa se od nje oddaljevalo! R. P.

Splošni pregled.

Grof Witte o Portsmutskem miru.

„Novoje Vremja“ prinaša članek grofa Witte, namerjen proti generalu Botjanovu, ki je portsmutski mir imenoval kot nekaj

takega, česar se človek pozneje sramuje. Grof Witte pravi v svojem članku: Kot vojak sem sicer v skrbeh toda kot človek pozdravljam vašo ekselencno z besedami: mir ljudem na zemlji. Kot uradna oseba sicer grof ne navaja natančnih dat, ki so mu bila izročena pri njegovi poti v Ameriko, izjavlja pa, da je z vprašanjem daljnega Vstoka sam seboj na jasnem in da bi bila pri sedanjih situaciji nadaljna vojna največja nesreča za Rusijo. Zato smatra Witte mir, ki se je sklenil za enega najsrečnejših dogodkov in konec krvave vojne za največji in najmodernejši čin carja Nikolaja II.

Nova vlada na Kreti.

Pogajanja med vlado in opozicijo za skupno eksekutivno na Kreti so imela povoljen uspeh, tako da se sme smatrati reformo vlade na Kreti kot zagotovljeno. V to vlado vstopi kot član tudi Mihelidakis. S tem se hoče ustaviti akcija s shodi, ki jo je v zadnjem času začela opozicija ter s pasivno taktiko počakati bodočnosti. Ako vevlasti sklenejo proti aneksiji z Grecijo, je upati, da se ohrani mir, proti vmešavanju Turčije v kretske razmere pa bi se prebivalstvo borilo z orožjem. Na otoku je dovolj orožja pripravljenega za odpor.

Boj v španski zbornici.

Prav pred prazniki je izbojevala španska zbornica hud boj proti Karlismu. Sprejela je zakon glede naseljevanja redovnikov. Zbornica je zborovala v kljub obstrukciji karlistov pozno v noč in je sklenila, ne pretrgati seje, dokler zakon ne bo sprejet. Karlisti so stavili 70 izpreminjavalnih predlogov, seja je trajala celo noč. Canalejas je proglasil svoj zakon za prvi korak protiklerikalne politike. Posvetna duhovščina je za zakon, ker ji je s tem onemogočena konkurenca od strani redovnikov. Canalejas je izjavil, da vlada nima nikakega sovraštva proti redovom, da pa zahteva, da se ne vmešavajo v politiko in da bo novi zakon le v korist državi. Integrist Salaberry je izjavil, da ne veruje min. predsedniku in da so klerikalci nespravljivi sovražniki njegovi. Valaskezu Meli je bilo žal papeža, ko bo dobil sporočilo o zakonu. Zakon je bil sprejet s 108 proti 20 glasovom.

Šišmanov.

Sofijska „Večerna Pošta“ prinaša članek pod naslovom: „Konec politične kariere“, v katerem govori o tem, da je bil prvi svetnik pri dunajskem poslanstvu, Šišmanov, nenadoma odpoklican. Kakor poroča list, je imel Šišmanov na svojem predzadnjem mestu v Berlinu in v zadnjem času na Dunaju afero z višjimi krogi. Da je bil Šišmanov odpoklican, je dala povod neka mučna afera zaradi dokumentov, po katerih je dobil Reiner koncesijo za igralnico v Varni. Šišmanov je obdolžen, da je potrdil dokument, ki so ga ponaredili uradniki.

LISTEK.

MICHEL ZEVACO:

Otroci papeža.

Roman iz rimske zgodovine.

[197]

Polagoma je ta smehlaj izginil. Počasi se je odmaknila, oči uprte na spečega očeta. In če bi se bil starel v tem trenutku vzdramil — pogleda, ki je zdaj počival na njem, bi se bil prestrašil še bolj nego pošasti, ki mu jih je slikal delirij njegove groze! . . .

Zapustivša stanovanje svojega očeta, se je Lukrecija napotila po stopnicah, vodečih na vrt, kjer je videl papež prikazen, ki ga je tako hudo pretresla. Najgloblje molčanje je vladalo po vsem gradu. In vse luči so bile ugasle.

Samo eno okno je bilo še razsvetljeno z blede svetlobo: okno Primavere, ki je v svoji neprestani opreznosti puščala goreti plamenico do jutra. Lukrecija je dvignila glavo proti temu oknu.

„Da,“ je zamrmrala z nepopisnim izrazom sovraštva, „nezaupna si . . . toda vsa tvoja opreznost bo zaman! . . .“

Napotila se je proti ozadju vrta. Čudovita jasnost te noči je tvorila silno nasprotje z nevihto, ki je divjala v srcu Lukrecije.

V globini svojih misli je delala načrte o smrti uboge deklice, ki je spala tam gori, o smrti z rafinovano sramoto, o smrti, združeni s strašnim trpljenjem posilstva. In ko se je ta misel obrnila od deklice do starca — do lastnega očeta! — je zopet sanjarila, a to spričo čarov morja, ki je

dihalo ljubezen pod nešteti očesi zvezd, ki so sijale življenje in ljubezen po brezdanjosti nebesnega prostora! . . .

Lukrecija je venomer nadaljevala svojo pot proti ozadju vrta. Tam se je dvigal majhen, razpadajoč, skoraj že razrušen paviljon, ki ga Lukrecija v eni izmed svojih čudnih kapric ni nikdar hotela dati popraviti.

V ta paviljon so vodila črvena vrata — ali vsaj zdelo se je, da je skozi ta vrata mogoče dospeti vanj. Lukrecija je vtaknila ključ v ključnico: po nekolikem naporu so se vrata odprla. Nato pa so se pokazala prava vrata, ki so bila železna in ki jih je Lukrecija odprla mnogo lažje od prvih.

Vstopila je ter se našla v tesni sobici brez oken. Ob eni izmed sten je slonela ogromna omara, pokrita z debelo plastjo prahu. Ta kos pohištva se je zdel sila težak in masiven, in človek bi bil dejal, da ga troje ali četvero mož jedva more spraviti z mesta.

Lukrecija se je sklonila ter premaknila železni kavelj, ki je navidezno držal omaro, da je ni bilo mogoče odriniti. Nato se je uprla v omaro, in ta je tiho zdrčala v stran. In prikazala so se nova vrata; Lukrecija je vzela majhen ključek ter jih odklenila.

Tu so se pričele stopnice. Lukrecija je šla po njih kakih dvajset pragov globoko ter krenila na dnu po dolgem hodniku . . .

Naenkrat pa so ji zastavile pot velike gruče skalovja; zdelo se je, da so se že podirle pred stoletji . . .

Toda v levem kotu hodnika je štrlela ena izmed skal nekoliko naprej. Lukrecija je odkopala zemljo kroginkrog te skale. Nato jo je potegnila k sebi. Skala se je udala z lahkoto: kajti to ni bila skala, nego kos lesa, prevlečen s posebno snovjo, na katero so bili pritrtjeni drobci kamenja.

Prevara je bila čudovita in mehanizem je deloval z neverjetno točnostjo.

In zdaj je stala Lukrecija v ogromni votlini, v jami, ki jo je bila izdolbela narava sama pod visokim obrežnim skalovjem . . . Sveži zrak je prihajal vanjo s svojimi prijetnimi valovi. Fin, suh pesek, podoben pesku na morskem bregu, je pokrival njena tla.

Lukrecija je krenila v enega izmed kotov votline ter prižgala bakljo; nato je pričela tipati z roko po skalnem robu. Naenkrat je krepko pritisnila na enega teh robov; sledil je kratek zvok, kakor da se odpira pero: in glej, kakor da bi se skala razklala, se je odločil cel kos njene stene ter se zavrtel v skritih tečajih: prikazala se je nekaka omara, široka, visoka in globoka . . .

Več skrinj je bilo nakopičenih v tej omari. Lukrecija jih je odprla brez naglice, drugo za drugo. In blesteč prizor se je ponudil očem . . .

V prvi skrinji so bili demanti, rubini in gladki biseri; Lukrecija je zakopala roke vanje ter jih jela presipati, da so padali nazaj v čarobnem lesketanju, ki se je bliskalo v luči plamenice ter razmetavalo tisoče prečudnih žarkov: svetle žarke demantov, ki bi bil že eden sam med njimi storil več revežev premožnih, rdeče žarke rubinov, ki so se lesketali kakor krvavi oglji, in zelene žarke smaragdov, skrivnostnih kakor demonske oči.

Lukrecija je na vse roke brodira po teh draguljih, mešala rubine in smaragde, metala jih v zrak in jih lovila kakor močvirne luči, izmed katerih je bila sleherna kakor prekrasen, blesteč sijaj zvezde na nebu. Tiho se je smejala pri tem opravilu . . . Nato se je spustil njen pogled na druge skrinje . . .

(Dolge.)

Francoska komora.

Komora je nadaljevala razpravo glede interpelacij o dogodkih v Vadaji, Kolonijalni minister Morel je rekel, da je bil boj pri Frigele le slavna zmaga, pri kateri je padlo nekaj vojakov, ni bilo to nikako presenečenje, ampak boj proti napadalcem in roparjem. Minister upa, da bo komora odobrila tudi nadaljno postopanje vlade.

Rojalisti.

Na seji rojalistov je prišlo do krvavega boja med pristaši vojvode orleanškega in med člani Camelotovega bureau. Streljalo se je tudi iz samokresov, pri čemer je bil vodja rojalistične zveze ranjen; ranjenih je še osem drugih oseb. Ta dogodek bo le še razburil duhove v rojalističnem taboru in bo diskreditiral njihovo akcijo.

Aneksija Mongolskega.

V Pekingu je nastalo veliko vznemirjenje zaradi vesti, da namerava Rusija anektirati Mongolsko. Vlada je razposlala posebno komisijo, da preišče, kateri mongolski knezi so rusofili.

Portugal.

Senzacija je vzbudila vest, da so 4 člani višjega sodišča prestavljeni v Indijo, ker so baje delali proti republiki.

Nova ustava na Portugalskem.

Vlada je v glavnih potezih izvršila plan za novo ustavo, ki ga bo predložila zbornici. Misel, naj se da prezidentu večjo mero pravic, se je opustila. Republika bo imela parlamentaričen značaj, vlada bo imela za podlago ravnotežje med legislativo in eksekutivo. Predsednika bo volila ustavodajna skupščina na 5 let. Ustavodajna skupščina se voli na tri leta. Vojni, finančni, namorski minister ter minister javnih del bodo stali izven politike in bodo torej neodvisni od političnih dogodkov, s čimer jim je dana večja stalnost.

Dnevne vesti.

Dr. Karel Kramář. Danes praznuje petdesetletnico svojega rojstva prvi češki politik dr. Karel Kramář. Obenem obhaja tudi jubilej svojega političnega delovanja. Pred 20 leti se je namreč začel politično udeleževati, ko je kot realist vstopil s prof. Masarykom in dr. Kaizlom v mladočeško stranko, ki je takrat zadobila po številu poslancev največjo moč in popolnoma premagala staročehe. Potrebovala pa je notranjega okrepčila in baš dr. Kramářev ideal je bil združiti v mladočeški stranki vse kar ima voljo in zmožnost do dela ter s pozitivnim delom poglobiti stranko. Dr. Karel Kramář je kmalu zaslovel kot politik in postal voditelj Čehov v dunajskem parlamentu. Po uvedbi splošne in enake volilne pravice v državni zbor so se politične razmere na Češkem zelo izpremenile. Naraslo je število socijalnih demokratov, agrarcev in narodnih socialistov tako, da so dobili mladočehi le mali del vseh na Čeha pripadajočih mandatov. Od zadnjih volitev v državni zbor je mladočeška stranka v resnici le strogo meščanska stranka, dasi ima po programu nalogo in namen biti splošna češka narodna stranka na svobodomiselnih podlagi. Vzlic temu pa, da je mladočeška stranka vsled nove politične konstelacije izgubila na svojem prvotnem uplivu je vendar dr. Karel Kramář še vedno političen voditelj češkega naroda. Če tudi ima mnogo sovražnikov in nasprotnikov, vendar ga pa vsi smatrajo danes kot prvega češkega moža, katerega čaka v prihodnosti še najlepša politična doba, v kateri bo svoje zmožnosti lahko v polni meri posvetil v dobrobit češkega naroda. Tako nesebičnih, delavnih, idealnih in zmožnih mož bi tudi mi Slovenci potrebovali in ponosni bili, če bi tudi mi mogli slaviti jubilej svojega tako slavnega moža. Dr. Karel Kramář je bil vedno prijatelj Slovencev in najboljši podpiratelj naših teženj v dunajskem parlamentu. Kličemo mu: Slava!

Bodimo previdni pred Nemci! Nemci se pripravljajo na vse mogoče načine, da bi pri ljudskem štetju, ki se začne takoj po novem letu, našli tudi med Slovenci kar največ ljudi z nemškim občevalnim jezikom. Nemci radi tega pošiljajo na svoje ljudi eno strogo zaupno pismo za drugim, v katerih pozivljajo ljudi kako imajo postopati, da se bo našlo kar največ Nemcev. Posebna nevarnost preti v čisto slov. krajih poslom in uslužbencem sploh, ki jih hočejo posiliti za Nemce. V narodno mešoviti krajih pa imajo Nemci cel načrt kako bodo požrli še tisto malo število Slovencev, ki tamkaj biva. Treba je pred Nemci skrajne previdnosti. V prihodnjih dneh se bomo z ljudskim štetjem poglobljevali in prosimo rojake, da se za stvar zanimajo.

Hotel „Slon“ — „Deutsches Haus“.

Ker se v kazini ponavljajo izgrede med civilisti in vojaki in ker vlada v kazini vsememški duh, se vojaški krogi resno pečejo z mislijo, da bi se vojaški kazino od civilnih kazinotov popolnoma emancipiral. Sliši se, da se hoče kazino rezervirati izključno za vojaštvo, hotel „pri Slonu“ pa se ima izpremeniti v Deutsches Haus z vsememškim značajem.

Klerikalni sleparji. Kdor se hoče prepričati kakšni sleparji so klerikalci, naj si ogleda oba klerikalna lepaka, ki sta sedaj nabita po vogalih ljubljanskih hiš. Na enem priporočajo klerikalci a b s t i n e n c o in pravijo, da naj ljudje pijejo iz studenca, če hočejo, da odpravijo draginjo, na drugem lepaku pa vabijo v vinsko klet, ki jo podpira in ustanavlja menda celo deželni odbor. Kdor vidi oba lepaka skupaj najlepša ne potrebuje nobenega komentarja. Še večja pa je sleparija klerikalcev, če pomislimo, da so izdali lepake za abstinenco samo s tem namenom, da bi oškodovali ljubljanske gostilničarje. Da drugega namena tudi imeti niso mogli, je razvidno ravno iz drugega lepaka s katerim se z reklamo za deželno vinsko klet dela konkurenca ljubljanskim gostilničarjem.

Vse za denar, zastoj nič! V tukajšnji deželni bolnici dela duhovščina z mrličmi očividno „kšeft“. Če umrje kak revež, ki nima denarja za mrtvaški oder, smejo najbližji sorodniki videti šele po 12. uri opoldne, dočim ga za denar lahko vidijo vsak hip. Reveže tudi ne vozijo po Martinovi cesti kakor one, ki plačajo, pač pa smuknejo z revnim mrtvecem skozi Cegnarjevo in Zalokarjevo ulico proti sv. Križu. Človek bi ne verjel, da se dela v deželni bolnici danes, ko so na krmlu v deželi največji socijalisti tega sveta, klerikalci, tako razliko med reveži in bogatimi. Sramota!

Klerikalci na lovu za mladino. Za nobeno stvar se klerikalci tako ne prizadevajo kot da bi dobili zase vso mladino. Nasproti sokolskemu naraščaju so upeljali naraščaj pri čukih. Ker pa mladi čukci niso hoteli rasti po številu in je bilo sokolskega naraščaja vedno več, so v deželnem šolskem svetu sklenili kratkomočno prepovedati vsi šolski mladini telovadbo, četudi jo ministrstvo priporoča. Na ta način so odpravili sokolski naraščaj in tudi blamažo, ki jim je od dne do dne rasla pri pomanjkanju mladih čukov. Sedaj so se klerikalci izmislili drugo pot za pridobivanje mladine. Začeli so uvažati **pevski naraščaj**. Naj bi jih na-

predna pevska društva posnemala. Tudi pri vsakem našem pevskem društvu naj se začne pevske vaje za naraščaj. Mladine si ne smemo pustiti iztrgati od klerikalcev!

Značajan mož. V nedeljo je umrl v deželni bolnici delavec I. Kovačič iz Vodmata, ki je bil značajan mož kot jih dandanes malo najdemo. Dasi priprost mož, si je vendar s čitanjem knjig in časopisov pridobil zelo veliko znanja. Ščasom je prišel do trdnega prepričanja, da uganjajo klerikalci na Slovenskem velikansk humbug in tudi verska čustva zlorabljajo v svoje umazane politične namene. To njegovo prepričanje je bilo tako veliko, da je Kovačič sklenil, da noče imeti ničesar opraviti. Sent-petrski župnik Pavlič pa mu vseeno ni dal miru. Tik pred smrtjo ga je prišel na njegov dom nadlegovati skozi cele dve uri, da se je siromak tako razburil, da so ga morali prepeljati v bolnico, kjer je tudi par dni na to umrl. Še pred zadnjo uro so ga usmiljenke silile, da naj sprejme duhovnika, Mož pa je, ko že ni več mogel govoriti, z rokami mihal, da ga ne mara. Škandal, da so značajnemu možu še grenili življenje ko je že umiral.

Na naslov ravnateljstva c. kr. državni železnice. V zadnjem času so postale razmere v čakalnicah drž. kolodvora v Ljubljani uprav neznosne. Vsi potniki, ki se vozijo po drž. železnici, se pritožujejo nad to malomarnostjo in brezbriznostjo. Čakalnica III. razreda je vedno napolnjena z raznimi nesnažnimi ljudmi, tako da človek, ki ni vajen tistemu vzduhu, ne more vdihavati tega skrajno pokvarjenega zraka. Delavci so sicer vsa spoštovanja vredni ljudje in jim tudi njihovo opravilo ne dopušča, da bi se oblačili snažno. A mnogo je med njimi tudi žganjarjev in čikarjev, dosti tudi takih, ki jim ni žal, ako jim uide kaka dobro rejena domača živalica iz las ali iz obleke in si poišče drugega gospodarja. In vsem tem neudobnostim so izpostavljeni drugi potniki. Čakalnica II. razreda je vedno prazna, dobro zakurjena in razsvetljena, a sedanji vratar se skrajno surovo zadira nad vsakim, ki hoče tamkaj počakati odhoda vlaka, ne oziraje se na to, da mnogi nikakor ne morejo čakati v smrdljivi čakalnici III. razreda bodisi vsled bolehnosti ali pa vsled starosti. Le v tem slučaju, če se mu da napitina, odpre milostljivo vrata potnikom III. razreda v čakalnico II. razreda. Znano nam je več takih slučajev. Zato se obračamo do slavnega ravnateljstva drž. železnice s sledečo prošnjo: Ali ne bi bilo zelo pametno in umestno, če bi dalo ljudem na razpolago še eno čakalnico III. razreda za nekadičce. Saj je vendar sramota za glavno mesto Kranjske, da morajo ljudje, ki se vozijo v III. razredu čakati na vlak v tako pokvarjenem zraku. Za sedaj pa, dokler slavno ravnateljstvo ne more nuditi čednejšega prostora, naj pa vsaj dovolj snažnim ljudem vporablja čakalnico II. razreda, ki je vedno prazna. Upamo, da bodo merodajni faktorji to upoštevali in preskrbeli, da se sedanje razmere spremenijo.

Navdušen čestilec nemškega jezika. Znani prodajalec „šulferajnskih“ vžgalic v Novem mestu, Haider vedno naglašja, da je že od rojstva „strammdeutsch“, ker je iz Brežic doma. Zlasti povdarja, da zna slovenski vsak kmet, nemški pa znajo samo „nobel“ ljudje. Seveda, se ta možiček ne brani slovenskega denarja in je še celo tako predrzen, da po mestnih krčmah vsiljuje „Deutsche Schulvereinszunder“. Opozarjamo Novomeščane, naj temu nadutemu nemškutarju pripomorejo, da kolikor more čim hitro odide v blaženi „Reich“, po katerem tako hrepeni.

Aplavzi v našem gledališču. Ravnateljstvu priznamo veliko spretnost v zavra-

čanju očitkov, ki se tičejo našega gledališča. Res je publika suverenska, res pa je tudi, da more neznaten del publike s slabim okusom ali z razposajenostjo dati uspehu igre neprickovan in vobče neodobravan znak. Zaradi tega se ravnateljstvo in igralci ne ravna po teh uspehih, ki jih dobro poznate. Tako publiko vzgojite, ker je to Vaša dolžnost. Ne nudite prizorov, ki ne spadajo na oder našega slovenskega gledališča. To ponavljamo še enkrat, ker se ravnateljstvo v svojem odgovoru ravno te točke ni dotaknilo. Če n. pr. vloga narekuje igralcu besede, da se mu je odvalil kamen od srca, in igralec res izpusti izpod svoje suknje pripravljeni kamen, potem se pač ni čuditi, da se mu del občinstva zasmeje. Ogromna večina „suverenske“ publike se tudi v tem trenutku ne more zgražati nad odobravanjem manjšine, pač pa nad neumnostjo igralca in nad vpriporitvijo tako izsiljenih drastičnih prizorov. Stališče ravnatelja slov. gledališča s skromnimi sredstvi ni primerjati s stališčem ravnateljev gledališč, ki imajo specifično omejena pota, je veliko težavnejše in za nas posebno važno, ki pripisujemo svojemu gledališču veliko kulturno narodno nalogo. Ravno zato pričakujemo od našega ravnateljstva, da izobrazuje tudi okus takih igralcev, ki jih je del publike premotil, da ne delajo vidnega razločka med tingl-tanglom in uglednim gledališčem. Potem bomo radi verjeli, da vam gre le za načelo in stvar, in vi se boste na nas prepričali, da nismo osebni, da nam je oseba kate-regakoli igralca res „samo kolesce v stroju“.

Kuga na gobcu in parkljih v Ljubljani. V soboto zvečer so pripeljali iz Bosne transport 30 volov, ki so oboleli za kugo na gobcu in parkljih, ki je ena najbolj nevarnih živinskih kužnih bolezni, ker se neznanosko naglo širi. Kranjska je bila dosedaj še neokužena, dočim divja ta bolezen po drugih naših kronovinah. Obolela živina se bo prihodnje dni vsa poklala. Meso tudi bolnih živali je užitne razven obolelih delov. Mestna klavnica — kjer stoji živina — bo za promet zaprta in tudi sejmi se bodo morali ustaviti, da se bolezen ne razširi po celi deželi.

Železniška nesreča v Beljaku. Grozna železniška nesreča lanske božič na postaji Ubersko je praznovala letos v naši bližini žalostno obletnico. Iz Beljaka, dne 24. t. m. poročajo: Danes ob 6:35 zjutraj od glavnega kolodvora odšli osebni vlak št. 430 je trčil v bližini postajice Seebach ob tovorni vlak št. 455, ki je prišel od nasprotni strani v smeri proti Celovcu. Trčenje je bilo tako silno, da sta oba stroja in 9 vozov popolnoma razrušenih. Ta nesreča je zahtevala tudi človeške žrtve. Sprevodnik osebnega vlaka Krištof Lik je mrtev, težko poškodovani pa so nadsprevodnik Franc Schmidt, strojevodja Gregor Ružička, Karl Hofmann in Peter Turk. Poleg tega je več oseb manj poškodovanih. Kako je nesreča nastala, še se ne ve natanko. Po dosedaj došliih vesteh, so baje prežgodaj izpustili osebni vlak iz glavnega kolodvora ter da se ni opazilo, da je med tem tovorni vlak že vozil na istem tiru nasproti osebnemu vlaku.

Božični utrinki. Kakor smo že poročali, je bil letošnji trg z božičnimi drevesci izredno bogato preskrbljen. Ker pa ni bilo tudi toliko kupcev, se je v soboto prodajalo za vsako ceno. Konkurenca in nevošljivost pa sta dve nevarni zveri, lotili sta se prekupecev drevesc, prišlo je do prepira, a navsezadnje do vojske pod in med božičnimi drevesci zaradi božičnih drevesc. V tej vojski sta bila dva ranjena. Zdaj pride na vrsto še sodišče, ki te rane s paragrafi zaceli, one dve hudi zveri pa spravilo v

Mali listek.

Slovensko deželno gledališče.

Ne mislim pisati nobene ocene, ker nedeljski predstavi nista bili premijeri, da bi obširneje razpravljali o igrah samih, hočem le govoriti o splošnih utisih, ki sem jih dobil po daljši odsotnosti iz Ljubljane.

Najprej naj govorim o predstavi „Jesenskih manevrov“. Priznati moram naravnost in odkritosrčno, da sem bil naravnost presenečen, da more slovensko gledališče ob tako skromnih razmerah nuditi tako lepo uspele in popolno predstavo. V pevskem oziru je bila predstava tako popolna, da si ne more nihče želeti boljše. Da ne funkcijonira zbor tako, kot zahteva lahni operetni ton, to pač ni krivda niti vodstva, niti režije, niti zboru samega, krivda je pač v naših malenkostnih razmerah. Ravno operete stavijo največ zahtev na pravi tempo, ki ga naj ne vzdrže samo solisti, ampak cela celota.

Težko je uprizarjati današnje operete, ki imajo vse kak lokalni kolorit, ki se ne da prestaviti, ali presaditi v domače razmere. Ravno v „Jesenskem manevru“ se to jasno vidi v ulogi rezervista Wallersteina.

Uloga je pisana za židovski žargon, ki je pa nam popolnoma tuj. Ker se na ta način izgubi ta pointa, se izgubi tudi vsa uloga. A moram priznati, da je g. Povhe posvetil ulogi vse svoje zmožnosti in svojo ulogo uveljavil tako, da je postavil na oder tip, ki je bil naravnost dober.

Ako bi hotel govoriti o pretiravanju, moral bi reči, da brez pretiravanja Wallerstein v sedanji slovenski obliki sploh mogoč ni, židovski žargon se mora nadomestiti z umestnim pretiravanjem in dobrim humorjem, ki g. Povhe tu ne manjka. Njegov Wallerstein je bil jako dober, ustvaril je pravo operetno figuro. Brezdvomno bi uloga Wallersteina veliko pridobila, ako bi se lokalizirala, toda ker se to ni zgodilo, moram reči, da mi je gospod Povhe jako ugajal.

Gdč. Thalerjeva napreduje od sezone do sezone, njen Marosi je bil v pevskem in igralnem oziru tako ljubeč in dobro zamišljen, da je gdč. Thalerjeva lahko ponosna na to svojo kreacijo.

Gledal sem na Dunaju Kartouschevo v Marosiju, a ko sem videl Thalerjevo, nisem pogrešal prav ničesar. Thalerjeva si je sama zamislila ulogo in jo izpeljala tako precizno in elegantno, kakor bi v naših razmerah človek težko pričakoval.

A tudi drugi solisti gdč. Haderbolčeva, g. Iličič in ga. Iličičeva so bili vsi na svojem mestu. Celoten utis predstave je bil jako popolen, da niso motili ensambli drugega dejanja, toda „ultra posse“.

Kar se tiče popoldanske predstave, omenil bi samo nastop g. Drenovca. V njem dobimo za slovenski oder dobro moč. G. Drenovec ima jako prijeten glas in začetnika dobro mimiko. Sedaj se mu poznajo še razni vplivi in šola, a prepričan sem, da bo jako dober mladosten ljubimec.

Da resumiram še enkrat celoten utis. Slovenci smo lahko zadovoljni s takim gledališčem, ki ga imamo danes, žalibog, da nimamo publike, ki bi ga znala upoštevati. Ako vpijejo ljudje, gledališče izobrazuj, naj gredo ti ljudje v gledališče, ko se igra literarno delo in lahko se bo prepričal, da more danes v Ljubljani slovensko gledališče vzgajati le prazne parterje in lože! Slovenci smo pač vedni nezadovoljniji in zabavljači, ki godrnjamo in se kregamo, a ne storimo ničesar, da bi odpomogli nedostatom. Vedno zabavljanje je neokusno, kot je neokusna osebnost, delo in uvaževanje univerzinih razmer, to naj bi bila deviza slovenske javnosti. Pustimo! ono gerngrosserei, ki se je ugnezdila v vso našo javnost, upoštevajmo razmere in lahko je

najhujši in najneestrpnejši zabavljač uverjen, da bo dosegel na ta način več kot z zabavljanjem in malkontentstvom.

V. F. Jelenc.

Moj odgovor!

Moj članek v „Jutru“ št. 296 je povzročil burjo, ki smo jo v Trstu pogrešali že nekaj časa. Zakaj? No, saj pravi pregovor, da resnica v oči kolje. Kar sem napisal, je tako resnično, da se nihče ni upal tega zanikati, pač pa je čutil g. Niko Ninič — ne vem kdo je? — potrebo izjavljati v „Edinosti“ štev. 357, da ni spisal onih „oslarij“. Pač lepa beseda, ki dobro označuje duševni nivo človeka, ki jo izreče. Ali si morda domišlja g. Niko Ninič, da je vse pametno, kar je kdaj napisal?

Kaj še?

Hvaležen mora biti le kosmatim in močnim žledcem ljudi, katerim servira on svoje proizvode!

Sicer pa lahko poslužim gospodi še z nekaterimi „oslarijami“, a ne maram jih spravljati iz ravnotežja, da ne bodo več rabili takih besed, ki spadajo morda v „stare mesto“, a ne med olikane ljudi. To je moj odgovor.

Nini,

varno zavetje. — Marjeta Uršičeva, užitkarica iz Novega Vodmata je od polnočne maše grede po stopnicah pri Šentklavžu spodrsnila, ter na komolcu desne roke dobila občuten spomin na letošnjo božičnico. Morali so jo z izvoščkom odpeljati domov.

Zaradi prodaje smrdljivega mesa je bila v soboto pri deželni sodišču obsojena mesarica M. Z. na 3 tedne strogega zapora. Torej pozor, vi, ki prodajate, in vi ki kupujete!

Stekel pes. V Irči vasi je naletel lovec Lenarčič na steklega psa in ga ustrelil. Okrajno glavarstvo je radi tega odredilo na nedoločen čas pasji kontumac.

Strašna nesreča. Ko je hotel France Simončič, uslužben pri Zorkotovem mlinu v Družinski vasi popraviti tek žage, ga je v trenutku vrteče se kolo zgrabilo za suknjo in mu popolnoma zdrobilo prsa. Nesrečnež je za bolečinami umrl.

Dva lepa tička. Janez Trkaj in Franc Teropšič, tesarja v Herinji vasi sta pred več meseci ogoljufala delavsko zavarovalnico v Trstu za 380 K 90 vin. Vrh tega je Teropšič še svoji ženi pretel, da jo bo ubil, razdejal pod in spustil vino ter da morajo 4 hiše goreti. Na veliki petek je preklinjal Boga s sledečimi besedami: „Tristotavžent hudičev naj vzame Boga, ki je na ta dan crknil“. Teropšič je bil vsled tega pred novomeškim sodiščem obsojen na 3 mesece, Trkaj pa na 1 mesec težke ječe.

Krasna divjega mačka je ustrelil v Gorjancih Smoletov lovec Sladek iz Novega mesta.

V Narodni kavarni se je pozabila listnica. Kdor jo je našel, naj jo pošlje na naslov, ki je v njej označen ali pa v Narodno kavarano. Ker za gospoda, ki jo je našel, nimajo dokumenti in pisma nobene vrednosti, je nemiselno pridržavati jih, posebno še, ker denar lahko dotični gospod obdrži.

Najnovejša

telefonska in brzojavna poročila.

Rekonstrukcija kabineta.

Dunaj, 26. decembra. V tukajšnjih krogih krožijo vesti, da se rekonstrukcija kabineta izvrši takoj po novem letu. A novo ministrstvo bo le provizorično. Vlada se v tem oziru že pogaja z različnimi parlamentarnimi strankami. Splošno se domneva, da pride ravnatelj poštne hranilnice na Dunaju, dr. Schuster, kot finančni minister v pošte. Za poljedelskega ministra je baje določen sekcijski šef v istem ministrstvu Poljak dr. Zalevsky, kot železniški minister pride v pošte znani germanizator dr. Bankan. Za poljskega ministra-krajana je baje določen poljski žid dr. Rosner. Kakor že rečeno, bo to ministrstvo le provizorično in bo imelo bolj značaj uradniškega ministrstva. Toda pozneje se bo spremenilo v parlamentarno ministrstvo, kar je pa najbolj odvisno od izida češko-nemških spravnih pogajanj, ki se prično že ta teden.

Nadomestna volitev v Srbiji.

Belgrad, 26. decembra. Pri današnji nadomestni volitvi za srbsko skupščino, je bil v mestu Vranja izvoljen predsednik drž. sveta dr. Nikola Pasić s 1022 glasovi. Nasprotni kandidat je dobil samo 607 glasov.

Manifestacije za splošno volilno pravico v Srbiji

Belgrad, 26. decembra. Tukaj so se danes vršile velike socialistične manifestacije v prilog splošni in enaki volilni praviči za srbsko skupščino. Govorniki so kritizirali novi poslovni red, zlasti pa novi srbski tiskovni zakon. Manifestacij se je udeležilo več tisoč socialistov. Demonstracije so se vršile popolnoma mirno, kar je na vse občinstvo jako ugodno vplivalo.

Avijatični poleti v Belgradu.

Belgrad, 26. decembra. Ruski avijatik Maslenikov je imel danes v Belgradu več avijatičnih poletov. Enega se je udeležil tudi srbski kraljevič Gjorgje. Vsi poskusi so se popolnoma posrečili. Občinstvo je avijatiku Maslenikovu in kraljeviču Gjorgju priredilo viharne ovacije.

Srbske šole v Stari Srbiji.

Belgrad, 26. decembra. Kakor poroča „Tribuna“ iz Carigrada, je turška vlada zaprla vse srbske šole v Stari Srbiji. Srbi so se radi tega pritožili pri grškem patrijarhatu v Carigradu.

Srbska ministrska kriza.

Belgrad, 26. decembra. Med srbskimi samostalnim radikalci in radikalci je nastal velik spor radi vprašanja reforme novega poslovnega reda za skupščino. Splošno se domneva, da bo padec koalirane kabineta zagotovljen, če se kriza v najkrajšem času ne poravnava.

Bojkot avstrijskih ladij na otoku „Kri“.

Kri, 26. decembra. Mornarji otoka „Kri“ so pričeli z bojkotom parnikov av-

strijskega „Lloyda“ in nikakor niso hoteli izložiti blaga iz nekega parnika, last avstrijskega „Lloyda“. Bojkot je nastal le radi tega, ker je pred kratkim neki avstrijski kapitan zabranil domačinom otoka „Kri“ vstop na ladijo. Bojkot bo trajal toliko časa, dokler ne zadobe domačini popolno zadoščenje.

Lastnik, glavni in odgovorni urednik:
Milan Plut.

Tiska „Učiteljska tiskarna“ v Ljubljani.

„Narodna kavarana“
Fran Krapeš.

Hiša

s popolnoma urejeno in že vpeljano trgovino

v lepem kraju na Gorenjskem, se zaradi družinskih razmer s 1. januarjem 1911 odda v najem za dobo petih let. Najemnina po dogovoru.

Več pove inseratni oddelek „Jutra“.

Fr. Ks. Casper

LJUBLJANA, Vegova ulica, v bližini realke.

Zaloga vsakovrstnega pohištva, hišnih oprav za spalne in jedilne sobe, vseh vrst tapetiranega pohištva, naslanjačev, otmannov, kakor tudi pisarniških oprav, dalje različnih platnenih lesenih rol, žaluzij in železnih valjčnih zastorov.

Velika množina

izgotovljenih oprav za spalne in jedilne sobe vedno na razpolago. — Priznalna pisma, ceniki na zahtevanje brezplačno.

Dragocen dar

Vam pošljemo z obratno pošto zastonj in franko, ako nam v namen razpošiljanja naših cenikov pošljete

100 naslovov (edino z dežele, ne iz glavnih mest)

zasebnih in državnih uradnikov, učiteljev, vaških duhovnikov, graščakov, gospodarskih uradnikov, tovarnarjev in tovarniških uradnikov, boljše situiranih zasebnih uradnikov, trgovcev, obrtnikov itd. s svojega bivališča in najbližje okolice snažno in razločno na polo papirja spisane.

Prodaja patentovanih novosti

Leopold Weiss, Dunaj II. Hofenedergasse 1.

Vincenc Richterja

pomada za lase

je izdelek, prirejen izključno na temelju znanstvenih in zdravstvenih predpisov. Imenitne posledice se prikažejo takoj po vporabi te pomade: rasti pričnejo lasje in brada. Zabrani izpadanje las in povzroča rast las tudi tam, kjer jih prej ni bilo. Cena lončku z navodilom 3 K.

„Schampos“, prašek za umivanje glave. Najboljše učinkujoči pripomoček za snazjenje glave. Cena zavojčka 50 vln.

Vincenc Richter, specialist za gojenje las Dunaj IX. Soblesky gasses. Zalogo ima A. MOLL, lekarnar, Dunaj I., Tuchlauben št. 9

Zboljšana Kneipova metoda in ventilirane spalne čepice

so kot najbolj preizkušeno sredstvo proti nervoznemu glavobolu vseh vrst, proti potenju, vroči glavi in posledicam, izpadanju in osivelosti las. Čepica pomiri živce in prozori dobro spanje in spočito glavo.

1 čepica z dvojno ventilacijo . . . K 6—
1 „ „ trojno „ . . . „ 8—

Balzam pospešujoči rast las in brade z uporabnim navodilom

1 stekleničica . . . K 2.—
1 „ „ . . . „ 4.—
1 „ „ . . . „ 6.—

Naročila iz province po pošti le proti povzetju.

Zavoj in spremnica 30 vln. Pri naročilu čepice naj se navede obseg glave.

P. FRÖTSCHER, Dunaj III., Barichgasse 17.

Božična darila!

Predno si nakupite božičnih daril, blagovolite si ogledati še moje izložbe in presodite cene! Potrudite se potem v mojo trgovino, kjer se vam dajo drage volje vsaktera pojasnila, da se pripravite in odločite se bodele takoj, da si nabavite svojih potrebščin le pri trvdki

H. Suttner, Ljubljana,
Mestni trg ali Sv. Petra cesta

Špejalska trgovina najnovejših precizij-skih ur (s pričevani točnost) svoje lastne tovarne ur v Švici z varstveno znamko „Iko“.

Največja zaloga ur, slatnine in srebrnine, juvelov ter briljantnih nakitov itd., istotako ogromna izbira kina-srebrnega blaga, kakor: nastavkov, jedilnega orodja itd. itd., vse v najmodernejšem slogu.

Postrežba strogo solidna! Cene najnižje! Na pismena vprašanja se odgovarja z obratno pošto. — Telefon št. 273. — Brzojavni naslov: „H. Suttner“. Cenik zastonj in poštnine priložen!

Kupujte „JUTRO“!

Cvetlični salon

ANTON BAJEC

Ljubljana

Pod trančo šte. 2

poleg čevljarskega mostu

izdeluje šopke, vence in trakove. Velika zaloga nagrobnih vencev. Zunanja naročila se izvrše točno.

Cene zmerne.

Najboljši pokončevalec mrčesa je brezdvomno
F. Scherag-a

JANOL

pomori podgane, miši, stenice, ščurke i. t. d. — pod garancijo.

Naroča se:

Dunaj XV.,
Fünfhausgasse šte. 5.

Julij

Meinl

uvoz kave,
velepražarna

Nova podružnica
v Ljubljani

Šelenburgova ul. 7

Vsaka

slovenska rodbina naj rabi samo

TOALETNO MILO STEARINOVE
IN PAPAŠINOV. **SVEČE V KORIST**
„DRUŽBI SV. CIRILA IN METODA“
V LJUBLJANI.

NAROD SEBI

Prva razpečava edino

J. PILNAČEK, tovarnar,
HRADEC KRÁLOVÉ, ČESKO.

Cene zmerne, vrsta vzorna!

Stavbišča

na prodaj!

Še nekaj krasnih stavbenih parcel v sredini mesta na vogalu Kuhnove in dr. Val. Zarnikove ulice.

Opozarja se, da imajo stavbišča vsled suhega peščenega terena, solnčnate lege ter vremenskega zavetja najbolj ugodno stavbno lego. — Poizve se pri lastniku Kuhnova cesta št. 5.

Miši in podgane

narede največjo škodo v kletih in skladiščih.

Te se najhitreje uniči z mojo nanovo od mene iznajdeno uničevalno pasto, ki jo more vsakdo in povsod uporabljati. Cena pasti pol kilograma K 3.—. Izgotavljam tudi najnovejšo in od občinstva kot najboljšo priznane mehanične pasti za miši in podgane, ki prekosijo vse iznajdbe na tem polju. Vjame se v tako past 15 do 20 miši, ne da bi bilo treba past znova nastavljati. Cena pasti za podgane K 8.—, za miši K 3/60 do K 5/20.

Dobiva se pri iznajditelju in izdelatelju:

L. Pösch

kleparski mojster, Dunaj XVII.,
Blumengasse šte. 60.

Izgotavlja stenske in namizne akvarije, kopalne kabine za ptice, ročne, stenske, vozne in nagrobne svetilke itd.

„Mayola“

Chevreaux-svetla-krema
za čevlje vseh vrst usnja!

Mayola je vsučeno-oljnata krema; Mayola se vsled tega nikdar ne vsuši; Mayola se sveti takoj brez truda; Mayola konservira vsako usnje; Mayola ga naredi nepremočljivega; Mayola svetlobo drži dolgo; Mayola je zjamčeno prosta kislin; Mayola omehča najtrše usnje in ga ohrani mehkega; Mayola je najcenejša krema; Mayola se namaže nalahko na čevlje, se z mehko krtačo krtači in z volneno cunjno odrgne. Vspeh Vas iznenadi;

Mayola se dobi v vsaki trgovini; Mayola je varstveno zavarovana; Mayola se izdeluje edino v kemični tovarni

RUDOLF MAYER, kemik
Asch (Češko).

Glavna zaloga za Avstro-Ogrsko:

FRANC FUCHS

Dunaj XIII/3, Hütteldorferstrasse št. 135.

Nizke cene!

Nizke cene!

Josipina Herrisch

Ljubljana, Židovska ulica št. 7.

Priporoča veliko zalogo moških, ženskih in otroških čevljev. Gamaše, galoše in prave gorske čevlje (Golserce).

∴ Zunanja naročila se točno izvrše. ∴

Klobuki, cilindri,

čepice, kravate, perilo, samo zadnje novosti, v modni in športni trgovini za gospode

P. MAGDIČ, Ljubljana, nasproti 2 glavne pošte.

Nekaj izborna ohranjenih automobilov

vseh velikosti se ceno proda.

Moje ime jamči za solidno in dobro postrežbo. — Zavod za popravilo avtomobilov in trgovina

Ing. JURIJ TMEJ, Dunaj XVII.,
Santergasse 13.

Ustanovljena 1847.

Ustanovljena 1847.

Tovarna pohištva J. J. NAGLAS

Ljubljana Turjaški trg, šte. 7.

Največja zaloga pohištva

za spalne in jedilne sobe, salone in gosposke sobe. Preproge, zastorji, modroci na vzmeti, žimnati modroci, otroški vozički itd.

52-2

Najnižje cene.

Najsolidnejše blago.

Naročajte in kupujte „JUTRO“!

Ogromno znižane cene v božičnem tednu!

Narejene obleke, športne obleke ter suknje za gospode in dečke; konfekcija za dame in deklice.

Primerna božična darila! Dober nakup!

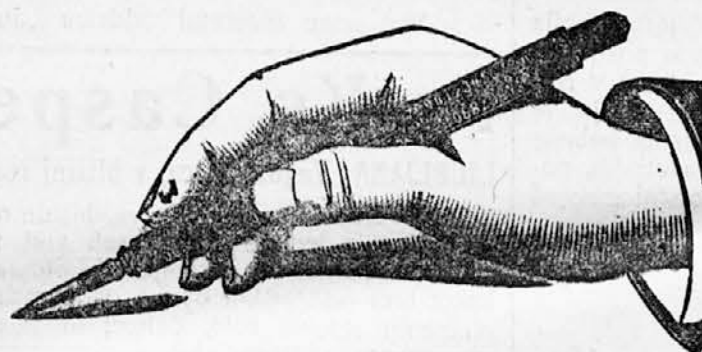
Angleško skladišče oblek O. BERNATOVIČ,

Ljubljana, Mestni trg št. 5.

Čudež ameriške industrije izumljeno je novo

Adirno pero („Maxim,,)

s pisalno pripravo za črnilo in svinčnik.

ki se sicer tako pogosto opaža; na drugi strani zanesljivost in velik prihranek na času. Cena enemu komadu z lahko umljivim natančnim navodilom K 10-60 po povzetju, ako se vpošlje denar naprej K 10. Dobiva se pri glavnem zastopstvu Em. Erber, Dunaj II./8., Ennsgasse št. 21. Iq.

Ta posebno duhovito sestavljen aparat služi za hitro in gotovo števanje in so njegove glavne prednosti ob najpriprostejši uporabi in brezhibnem funkcioniranju: na eni strani veliko razbremenjenje možgan, ker se celo pri zdržema večurnem delu z Maximom ne občuti nobeno živčno utrujenje,

Zapravljivec je

kdor svojim ljudem dopušča, da kurijo z drugim premogom, kot šentjanškim.

Šentjanški premog

je namreč poleg tega, da ima izvrstno gorljivost, tudi za 60 vin. pri 100 kg cenejši, kot vsak drug premog. Prodaja se namreč na drobno v hišo dostavljen in to samo v mestnem okrožju

50 kg po K 1.20.

Razen prodajne pisarne v Šelenburgovi ulici 7., I. nadstropje sprejemajo naročila sledeče tvrdke: Ivan Babič, Dolenjska cesta, E. Kavčič, Prešernova ulica, Leskovic & Meden, Jurčičev trg, I. Mencinger, Sv. Petra cesta, B. Sevar, Sv. Jakoba trg, A. Sušnik, Zaloška cesta, Fr. Trdina, Štari trg, Ivana Tonih, Tržaška cesta, Uradniško gosp. društvo, Kongresni trg.

Naročila in denar za premog za Šiško sprejema g. Lud. Kotnik, trgovec v Sp. Šiški.

Prvi slovenski pogrebni zavod v Ljubljani

Prešernova ulica šte. 44.

Prireja pogrebe od najprostejših do najelegantnejše vrste v odprtih kakor tudi s kristalom zaprtih vozovih. — Ima bogato zalogo vseh potrebščin za mrliča kakor: kovinaste in lepo okrašene lesene krste, čevlje, vence, umetne cvetlice, kovine, porcelana in perl.

Za slučaj potrebe se vlijudno priporočajo

Najnižje cene!

TURK in BRATA ROJINA.

Delniška glavica:
K 5.000.000.

301-46

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani.

Stritarjeva ulica šte. 2.

Rezervni fond:
K 450.000.

Podružnice v Spljetu, Celovcu, Trstu, Sarajevu in Gorici.

Sprejema vloge na knjižice in na tekoči račun ter jih obrestuje od dne vloge po čistih 4½ %.